

Результати анкетування здобувачів вищої освіти щодо оцінки навчання в ХНУ за Освітньо-професійною програмою «Психологія» (січень 2021)

Метою анкетування було оцінювання студентами якості навчального процесу в ХНУ та Освітньо-професійної програми «Психологія».

В анкетуванні взяли участь 350 студентів денної та заочної форми навчання спеціальності «Психологія», які навчаються за ступенями вищої освіти: бакалавр 285 (82%), магістр 65 (18%).

Проведене анкетування надало можливості отримати наступні результати:

1. Запитання **«Чи порадили б Ви іншим навчатися за Освітньо-професійною програмою Психологія в ХНУ?»**. Результати представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

Варіанти відповідей	Результати опитування		Загалом
	Бакалаври	Магістри	
Так	71%	14%	85%
Ні	3%	1%	4%
Остаточного не визначився	8%	3%	11%

Результати відповідей вказують на те, що більшість (85%) студентів задоволені вибором спеціальності «Психологія» та розуміють її престижність, актуальність та затребуваність на сьогоднішній день. Студенти аргументують це тим, що професія психолога поширена та використовується у багатьох напрямках. Більшість цих студентів планують продовжити навчання за освітнім ступенем «Магістр», 11% респондентів ще не визначилися остаточно з відповіддю, і тільки 4% взагалі не порадили б Ви іншим навчатися за Освітньо-професійною програмою Психологія в ХНУ. Що свідчить про їх незадоволеність професійним вибором. Причинами свого незадоволення респонденти називають: несвідомий та навіюваний оточуючими професійний вибір, надмірне навчальне навантаження, відсутність мотивації до навчання.

2. Запитання **«Чи задоволені Ви результатами у навчанні?»**. Результати представлені у таблиці 2.

Таблиця 2

Варіанти відповідей	Результати опитування		Загалом
	Бакалаври	Магістри	
Задоволений (а)	64%	16%	80%
Не задоволений (а)	8%	-	8%
Частково задоволений (а)	10%	2%	12%

Більшість (80%) здобувачів вищої освіти задоволені своїми начальними результатами. Лише 8% не задоволених та 12% частково задоволених. Причинами свого незадоволення респонденти називають: не сформованість навичок самоорганізації, надмірне навчальне навантаження, відсутність мотивації до навчання.

3. Запитання «**Чи об'єктивно викладачі оцінюють Ваші знання та вміння?**». Результати представлені у таблиці 3.

Таблиця 3

Варіанти відповідей	Результати опитування		Загалом
	Бакалаври	Магістри	
Так	73%	18%	91%
Ні	-	-	-
Іноді оцінювання не об'єктивне	9%	-	9%

Основна частина респондентів (91%) вважають оцінювання викладачами їх знань та вмінь об'єктивними. Студентів, які абсолютно не задоволені оцінюванням в ХНУ, не виявлено. Ці результати є важливими для мотивації та стимулювання до самоосвіти студентів. І тільки 9 % респондентів обрали варіант «іноді оцінювання не об'єктивне». Результати анкетування свідчать про те, що викладачі ХНУ мають надавати студентам більші можливості для досягнення очікуваних результатів навчання.

4. Запитання «**Наскільки Ви задоволені процедурою вільного вибору дисциплін?**». Результати представлені у таблиці 4.

Таблиця 4

Варіанти відповідей	Результати опитування		Загалом
	Бакалаври	Магістри	
Задоволений (а)	70%	15%	85%
Не задоволений (а)	12%	3%	15%

Результати відповідей вказують на те, що більшість респондентів є задоволеними процедурою вільного вибору дисциплін. Серед не задоволених виявилось 15% студентів. Свою незадоволеність вони обґрунтовують тим, що не завжди можуть обрати ту дисципліну, яку хочуть вивчати, в зв'язку з тим, що на цей курс не записується уся студентська група.

5. Запитання «**Які сучасні інноваційні технології викладання найбільше зацікавили Вас в освітньому процесі за ОПП Психологія?**». Результати представлені у таблиці 5.

Таблиця 5

Варіанти відповідей	Результати опитування		Загалом
	Бакалаври	Магістри	
Інтерактивні	6%	-	6%

Дистанційні	43%	13%	56%
Мультимедійні	10%	2%	12%
Ігрові	17%	3%	20%
Інформаційні-комп'ютерні	6%	-	6%

Серед сучасних інноваційних технологій навчання, які найбільше зацікавили студентів, переважають дистанційні (56%), ігрові (20%) та мультимедійні (12%). І тільки по 6% респондентів віддали перевагу інтерактивним та інформаційно-комп'ютерним. Результати опитування вказують на те, що більшість студентів зацікавила дистанційна форма навчання. Студенти наголошують на тому, що дистанційна форма дає їм можливість поєднувати роботу з навчанням; не витратити час на дорогу до ВНЗ, що зберігає особистий час, який можна раціонально використати для власного розвитку; розвинути навички самоорганізації.

6. Запитання «**Чи достатньо Вам практичних навичок, отриманих під час проходження практики?»**. Результати представлені у таблиці 6.

Таблиця 6

Варіанти відповідей	Результати опитування		Загалом
	Бакалаври	Магістри	
Достатньо	73%	12%	85%
Недостатньо	3%	2%	5%
Частково	6%	4%	10%

На достатній рівень обсягу практичної підготовки вказують 77% студентів, 17 % вважають, що практики зі спеціальності недостатньо та 6% респондентів обрали відповідь – «частково». Ці результати говорять про те, що потрібна подальша робота щодо підвищення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти в ХНУ.

7. Запитання «**Які додаткові компетентності Ви хотіли б отримати в результаті навчання за ОПП Психологія?»**. Результати представлені у таблиці 7.

Таблиця 7

Перелік компетентностей	Кількість респондентів
Здобути навички кваліфікованого спеціаліста та успішно працевлаштуватись	36%
Тренування психологічної витривалості, стійкості та готовності діяти в незвичних ситуаціях	18%
Навички роботи з різновіковими клієнтами	14%
Навчитись проводити тренінги	11%
Освоїти знання та навички роботи із різними видами залежностей	8%
Розвинути більше практичних вмінь, навичок та	6%

професійних якостей	
Детальне ознайомлення з документацією психолога в закладах освіти	4%
Здатність застосувати знання у практиці	3%

8. Запитання «**Які зміни Ви пропонуєте внести у зміст Освітньо-професійної програми Психологія?**». Результати представлені у таблиці 8.

Таблиця 8

Пропозиції	Кількість респондентів
Все влаштовує	71%
Звузити дисципліни ближче до профілю спеціальності	9%
Збільшення кількості годин на практичні заняття та зменшення лекційних пар	6%
Звернути особливу увагу на проведення практичних занять, створення індивідуального підходу до студентів, що в свою чергу буде стимулювати їх до навчання	4%
Відвідувати більше спеціалізованих закладів, щоб студенти могли познайомитися з роботою психолога у різних напрямках	4%
Додати більше тренінгів з різних дисциплін	3%
Залучення до викладання професійних дисциплін роботодавців	2%
Різноманітність методів викладання	1%

9. Запитання «**Які освітні компоненти (дисципліни), на Вашу думку, варто включити до обов'язкових в Освітньо-професійну програму Психологія?**».

Респонденти, які навчаються за ступенем вищої освіти «**БАКАЛАВР**» виділяють такі дисципліни, як:

Основи психоконсультації (14%), Психологія девіантної поведінки (12%), Психологічне здоров'я та психогігієна (11%), Психодіагностика (11%), Основи психокорекції з практикумом (10%), Вікова та Педагогічна психологія (10%), Психотренінг (10%), Основи психотерапії (9%), Сімейна психологія (8%), Іноземна мова (англійська) (8%), Українська мова (6%), Супервізія (6%), Тренінг професійної успішності психолога (6%), Загальна психологія (6%), Арт-терапія (4%), Психологія кризових ситуацій (4%), Психосоматика (4%), Психологія емоцій з тренінгом емоційної стійкості (2%), Психологія залежностей (2%), Психологічна служба в закладах освіти (2%), Основи психолого-педагогічних досліджень (2%), Психоконсультації дітей різного віку (2%), Психологія саморегуляції (2%),

Перинатальна психологія (1%), Психологія кар'єри (1%), Позитивна психотерапія (1%), Військова психологія (1%).

Респонденти, які навчаються за ступенем вищої освіти «МАГІСТР» виділяють такі дисципліни, як:

Сімейне консультування (8%), Психотерапевтична майстерня (6%), Основи тренінгової роботи (6%), Основи психолого-педагогічних досліджень (4%), Тренінг саморегуляції (4%), Тренінг професійної успішності (3%), Супервізія (2%), Психологія здоров'я та психогігієна (2%), Іноземна мова за професійним спрямуванням (2%), Тренінг особистісного зростання (2%), Основи коучингу (2%).

10. Запитання «Що, на Вашу думку, сприяло би підвищенню якості навчання в ХНУ?».

Відповіді студентів:

- ✓ Закінчення карантину (41%);
- ✓ Допомога у працевлаштуванні (36%)
- ✓ Самоорганізація та мотивація студентів до навчання (28%);
- ✓ Більший взаємозв'язок кураторів та усієї групи та організації проєкти для залучення студентів (22%).
- ✓ Краща компетентність викладачів, більше співпраці адміністрації та керівництва з студентам (18%);
- ✓ Сучасне та практично орієнтоване навчання (майстер-класи, навчальні дискусії, тренінги, ділові ігри тощо) (16%);
- ✓ Не об'єднувати в одну дисципліну декілька предметів та рівномірно розподіляти навчальне навантаження (10%);
- ✓ Цікавий матеріал, новітні та креативні методи викладання (9%);
- ✓ Удосконалення процедури вільного вибору дисциплін (7%);
- ✓ Збільшення різновидів та тривалості практики (7%);
- ✓ Викладання та матеріал має відповідати реальним потребам на ринку праці (6%);
- ✓ Індивідуальний підхід викладачів до студентів 3%;
- ✓ Об'єктивне оцінювання студентів 2%.

Рекомендації

З метою удосконалення та покращення освітніх послуг, які надає Хмельницький національний університет, пропонується вжити наступних заходів:

1. Для своєчасного виявлення та усунення проблем щодо задоволеності студентами освітніми програмами та освітніми послугами щорічно проводити моніторинг здобувачів вищої освіти.

2. Викладачам потрібно звернути особливу увагу на розвиток професіоналізму, об'єктивності оцінювання, розвитку навчальної мотивації у студентів та раціонально підійти до рівномірного навчального навантаження на студентів.

3. Для підвищення якості навчального процесу пропонується збільшити кількість занять, що проводяться на базах практики; застосовувати у викладанні освітніх дисциплін інноваційні технології; акцентувати увагу студентів на практичний аспект професійної підготовки; удосконалювати систему підвищення кваліфікації викладачів.